

Cyberrisici og dataansvar

Teknologi og digitale løsninger medfører nye risici for virksomheder og deres ledelser. Cyberrisici er et vidt begreb, der omfatter risici forbundet med online aktivitet, online handel, elektroniske systemer, såvel som opbevaring af data. Eksempler på cyberhændelser kan derfor være databrud, hacking, virusser eller en udefrakommende tredjemand, som hacker sig ind i virksomhedens systemer og stjæler data.

Persondataloven

En virksomhed, hvis daglig arbejde består i behandling, opbevaring osv. af data, skal være særlig opmærksom på de persondataregler der gælder i Danmark og i EU. Dansk ret finder såvel anvendelse for alle virksomheder i Danmark som aktiviteter rettet mod det danske marked. Persondataloven er den lov, der beskriver, hvordan private virksomheder og offentlige myndigheder skal håndtere persondata. I loven står bl.a., at en dataansvarlig, dvs. den der er øverst ansvarlig for, hvad der sker med data, altid skal opfylde såkaldt 'god databehandlingskik'. Dette indebærer, at relevante skridt bliver taget ved utilsigtet offentliggørelse eller videregivelse af data. I øvrigt betyder 'god behandlingsskik', at når en dataansvarlig samler personoplysninger, skal det stå klart, hvilket formål data skal bruges til, og formålet skal være sagligt. Enhver handling med data skal ske i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, dvs. må ikke omfatte mere end nødvendigt. Endvidere er det dataansvarliges ansvar at sikre et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau. Fejl begået af dataansvarliges ansatte eller leverandører fritager ikke den dataansvarlige i forhold til den skadelidte.

Lovens anvendelsesområde

Persondataloven finder anvendelse, når en dataansvarlig er etableret i Danmark, eller for en dataansvarlig, som er etableret i et tredjeland, hvis:

- Behandlingen af data sker under benyttelse af hjælpemidler, der befinder sig i Danmark, medmindre hjælpemidlerne kun benyttes med henblik på forsendelse af oplysninger gennem Det Europæiske Fællesskabs område, eller
- Indsamling af oplysninger i Danmark sker med henblik på behandling i et tredjeland.

Databrud og håndtering heraf

I det tilfælde, hvor en ansvarlig virksomhed eller myndighed ikke optræder i medfør af de almindelige bestemmelser i persondataloven, og en skade er lidt som en konsekvens heraf, skal den dataansvarlige erstatte skaden. Dette gælder dog ikke, hvis den dataansvarlige godtgør, at skaden ikke kunne være

afværget ved den agtpågivende omhu, der må kræves i forbindelse med behandling af data. De almindelige danske erstatningsretlige regler om kausalitet, adækvans m.v. finder endvidere anvendelse ved bedømmelsen af, om den dataansvarlige har pådraget sig et erstatningsansvar. En forudsætning herfor er, at der er årsagssammenhæng mellem fejlen og tabet (skadelidte), samt at det økonomiske tab er en påregnelig følge af fejlen. Det er den skadelidte, der har bevisbyrden herfor samt for, at der rent faktisk er lidt et tab. Derimod er det den dataansvarlige, der skal bevise, at der ikke er handlet culpøst. Overtrædelser af persondataloven straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Afhængig af de konkrete omstændigheder kan det være påkrævet, at den dataansvarlige virksomhed eller myndighed tager skridt til at:

- Påse, at data bliver slettet eller eventuelt afhentet eller returneret fra uberettigede modtagere,
- Sørge for, at data bliver slettet fra internet, herunder fra søgemaskiner,
- Sørge for en hurtig underretning af berørte personer,
- Langsigtet sikring af, at situationen ikke gentager sig. Dette kan gøres ved f.eks. interne retningslinjer, bedre instruktion af medarbejdere eller systematisk understøttelse af relevante forretningsgange i virksomheden.

Konsekvenser

Et cyberangreb kan have omfattende konsekvenser for virksomheden i form af både direkte tab (værditab), indirekte tab (driftstab), omkostninger til erstatningskrav, rådgivere og underretning til skadelidte, sanktioner fra myndigheder, omdømme, tab af kunder og goodwill, skade på renommé/brand, offentliggørelse af virksomhedens navn på Datatilsynets hjemmeside og mistede kunder/forretningsforbindelser.

Forfatter:

Rasmus Lund

Advokat / Managing Partner